

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 11)

Νόμος του 2019» και «Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων

(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μαρίνος Μουσιούπτας

Μαρίνος Σιζόπουλος

Αβέρωφ Νεοφύτου

Γιώργος Λιλλήκας

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Ονούφριος Κουλλά

Μιχάλης Γιωργάλλας

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης και ακολούθως σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2020. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και κατέθεσαν τις απόψεις τους ο Έφορος Φορολογίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2017/952 του Συμβουλίου της 29^{ης} Μαΐου 2017 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1164 όσον αφορά τις ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων με τρίτες χώρες» και «Οδηγία (ΕΕ) 2016/1164 του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2016 για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς», με στόχο τη νομοθετική ρύθμιση αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Τη φορολόγηση κατά την έξοδο, δηλαδή στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι φορολογούμενοι μεταφέρουν εκτός της Δημοκρατίας τη φορολογική τους έδρα ή/και τα περιουσιακά τους στοιχεία.
2. Την αποφυγή διπλής έκπτωσης λόγω ασυμφωνιών στη μεταχείριση υβριδικών μέσων είτε λόγω αντίστροφων υβριδικών μέσων είτε λόγω ασυμφωνίας στη μεταχείριση της φορολογικής κατοικίας.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι επίσης η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/1164 του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2016 για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς», ώστε να ρυθμιστεί η καταβολή φόρου που προκύπτει από τη φορολόγηση κατά την έξοδο από τη Δημοκρατία.

Όπως αναφέρεται στις εισηγητικές εκθέσεις που συνοδεύουν τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, η Οδηγία 2016/1164 και η Οδηγία 2017/952, γνωστές ως ATAD I και ATAD II (Anti Tax Avoidance Directive), αντίστοιχα, αποσκοπούν στη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η Οδηγία 2016/1164 περιλαμβάνει ουσιαστικά πέντε άρθρα, εκ των οποίων τα τρία έχουν ήδη μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη από την 1^η Ιανουαρίου 2019 και αφορούν κανόνες περιορισμού των τόκων, γενικό κανόνα απαγόρευσης των καταχρήσεων και κανόνες για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες.

Συνεπώς, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπείται η νομοθετική ρύθμιση των εναπομεινάντων άρθρων της εν λόγω Οδηγίας τα οποία αφορούν τη φορολογία κατά την έξοδο και τις ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων εντός Ευρωπαϊκή Ένωσης. Περαιτέρω, η Οδηγία (ΕΕ) 2017/952 αντικαθιστά

τους κανόνες για τις ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1164, επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εν γένει κανόνες αντιμετωπίζουν επαρκώς τις ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων με τρίτες χώρες.

Σημειώνεται ότι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις υπό αναφορά διατάξεις θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2020, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν ασυμφωνίες στη μεταχείριση αντίστροφων υβριδικών μέσων, των οποίων η έναρξη ισχύος είναι η 1^η Ιανουαρίου 2022. Σημειώνεται επίσης ότι το πρώτο νομοσχέδιο κατατέθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2019.

Οι προβλεπόμενοι με το πρώτο νομοσχέδιο κανόνες φορολόγησης κατά την έξοδο, σύμφωνα με τη σχετική εισηγητική έκθεση, αλλά και τα όσα ανέφεραν οι αρμόδιοι εκπρόσωποι, στόχο έχουν την αποτροπή κατά την έξοδο συρρίκνωσης της φορολογικής βάσης, όταν τα περιουσιακά στοιχεία μεταβιβάζονται εκτός της Δημοκρατίας, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι φορολογούμενοι προσπαθούν να μειώσουν τη φορολογική τους υποχρέωση μεταφέροντας τη φορολογική τους έδρα ή/και τα περιουσιακά τους στοιχεία σε χώρες όπου επιβάλλεται χαμηλή φορολογία.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, επιβάλλεται φορολογία επί του εισοδήματος σε εταιρεία κάτοικο της Δημοκρατίας ή σε μόνιμη εγκατάσταση στη Δημοκρατία εταιρείας μη κατοίκου της Δημοκρατίας επί της καθαρής αξίας κατά τη χρονική στιγμή της εξόδου. Επισημαίνεται ότι, με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, η καθαρή αξία υπολογίζεται ως η αγοραία αξία των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων αφαιρουμένης της αξίας για φορολογικούς σκοπούς.

Οι ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, δημιουργούνται, όταν οι φορολογούμενες επιχειρήσεις εκμεταλλεύονται τις διαφορές μεταξύ των εθνικών φορολογικών συστημάτων, προκειμένου να μειώσουν τη συνολική

τους φορολογική υποχρέωση είτε μέσω διπλής έκπτωσης είτε μέσω έκπτωσης επί των εσόδων από τον ένα συμβαλλόμενο, χωρίς να συμπεριληφθεί η έκπτωση από τον άλλο συμβαλλόμενο. Με στόχο την αποφυγή των πιο πάνω ασυμφωνιών στη μεταχείριση υβριδικών μέσων, η Οδηγία θεσπίζει κανόνες σύμφωνα με τους οποίους ένας από τους δύο συμβαλλόμενους σε μια ασυμφωνία πρέπει να αρνείται την έκπτωση πληρωμής που οδηγεί σε ένα τέτοιο αποτέλεσμα.

Στο δεύτερο νομοσχέδιο, με το οποίο σκοπείται η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1164 που αφορούν τη φορολογία κατά την έξοδο, ρυθμίζεται η είσπραξη των φόρων εξόδου, ώστε να επιτρέπεται η καταβολή με δόσεις φόρου που προκύπτει από φορολόγηση κατά την έξοδο.

Ειδικότερα, παρέχεται στους φορολογούμενους η δυνατότητα αναβολής της πληρωμής του ποσού του φόρου για διάστημα πέντε ετών, καθώς και της διευθέτησης αυτού μέσω σταδιακής καταβολής των πληρωμών. Σημειώνεται ότι η εναρμόνιση σχετικά με την υπό αναφορά διάταξη της Οδηγίας θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2020. Σημειώνεται επίσης ότι το δεύτερο νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων μαζί με το πρώτο νομοσχέδιο στις 6 Δεκεμβρίου 2019.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου οι εκπρόσωποι του ΣΕΛΚ και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

17 Ιουνίου 2020
Αρ. Φακ.: 23.01.060.265.2019
23.01.060.266.2019